

RAPORT O STANIE GMINY CHOROSZCZ ZA ROK 2022

Choroszcz, 2023

Spis treści

Słowo wstępne.....	3
I. Mieszkańcy	3
II. Realizacja polityk, programów i strategii.....	3
III. Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Choroszczy	11
IV. Dotacje udzielone z budżetu Gminy Choroszcz w 2022 roku.....	12
V. Utrzymanie systemu oświaty w Gminie Choroszcz w 2022 roku	15
VI. Realizacja Budżetu Obywatelskiego Miasta Choroszcz	16
VII. Wydatki sołeckie	17
VIII. Gospodarka odpadami	17
IX. Ochotnicze Straże Pożarne	19
Zakończenie	20

Słowo wstępne

Obowiązek sporządzenia dokumentu pn. *Raport o stanie gminy* wynika z art. 1 pkt 11 ustawy z dn. 16 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 130). Przepisem tym, w ustawie o samorządzie gminnym, dodano art. 28aa, zgodnie z którym Burmistrz Choroszczy zobowiązany jest co roku – do dnia 31 maja – przedstawić Radzie Miejskiej w Choroszczy *Raport o stanie Gminy Choroszcz*.

I. Mieszkańcy

Na terenie gminy Choroszcz, na dzień 31.12.2022 roku zameldowanych było 16 036 mieszkańców (co oznacza ponad 2% wzrost w stosunku do roku 2021), w tym w mieście Choroszcz: 5 730 osoby.

W roku 2022 w Gminie Choroszcz odnotowano 135 urodzeń i 174 zgonów. Pomimo ujemnego przyrostu naturalnego, ogólna liczba mieszkańców Gminy Choroszcz w roku 2022, w wyniku migracji zewnętrznych, wzrosła o 331 osób.

II. Realizacja polityk, programów i strategii

W roku 2022 Gmina Choroszcz uczestniczyła w realizacji oraz realizowała niżej wymienione strategie i programy:

1. *Zintegrowana Strategia Rozwoju Gminy Choroszcz na lata 2016-2025*

Strategia została przyjęta Uchwałą Nr XX/202/2016 Rady Miejskiej w Choroszczy z dn. 10 listopada 2016 r. Dokument, identyfikujący wewnętrzne potencjały oraz rekomendujący szanse rozwojowe Gminy Choroszcz, powstał na podstawie doświadczenia władz gminy i lokalnych liderów, a także wiedzy zespołu ekspertów specjalizujących się w zakresie rozwoju lokalnego. Szczegółowa część diagnostyczna *Strategii* oparta została na analizie ogólnodostępnych danych źródłowych, w tym Głównego Urzędu Statystycznego, statystyk i opracowań publicznych, jak też materiałów i opracowań przekazanych przez Urząd Miejski w Choroszczy oraz jednostki organizacyjne Gminy Choroszcz. Uzupełnieniem diagnozy były wyniki prac uczestników warsztatów zorganizowanych w okresie listopad 2015 r. – styczeń 2016 r., w których brało udział kilkudziesięciu przedstawicieli gminnych jednostek organizacyjnych i organizacji pozarządowych z terenu gminy Choroszcz.

W *Strategii* została sformułowana wizja i misja rozwoju gminy Choroszcz do roku 2025, a także cele strategiczne, będące ich konkretyzacją. Każdy z celów strategicznych znalazł swoje uszczegółowienie w celach operacyjnych. Równoległe z opracowaniem części strategicznej, przeprowadzono analizę możliwości budżetowych samorządu pod kątem realizacji przyjętych zadań. Przygotowano także listę zadań inwestycyjnych, pozwalających osiągnąć założone cele rozwojowe.

Zintegrowana Strategia Rozwoju Gminy Choroszcz na lata 2016-2025 powstała mając na względzie zwiększenie efektywności wydatkowania środków zewnętrznych i osiągnięcia priorytetów rozwojowych, zidentyfikowanych na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym, które obejmują: rozwój inteligentny, zrównoważony i sprzyjający włączeniu społecznemu, zapewniający wysoką spójność społeczną i terytorialną oraz wysoki poziom zatrudnienia. *Strategia* określa najważniejsze działania, które należy zrealizować, aby poprawić warunki życia mieszkańców gminy Choroszcz i zapewnić gminie trwały wzrost.

Strategia dostępna jest pod adresem:

www.choroszcz.pl/app/b/img/fm/1/2016/11/Uchwala.XX.2016.strategia.gminy.pdf.

2. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020

Okres realizacji *Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020 (ZIT)* dotyczy obszaru funkcjonalnego, obejmującego miasto Białystok oraz dziewięć gmin powiatu białostockiego, w tym Gminę Choroszcz. Główne cele *Strategii* to zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru, kompetencji do pracy jego mieszkańców, dostępności do kultury, stymulowania aktywnej integracji społecznej, rozwój gospodarki niskoemisyjnej i ochrony środowiska oraz dostępności komunikacyjnej.

W ramach *Strategii*, Gmina Choroszcz realizuje m. in.:

- następujące projekty finansowane w ramach ZIT:
 - projekt pn.: „Projekt partnerski: Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego i rowerowego w BOF” – realizowany od 2017 roku. Gmina Choroszcz zakończyła realizację zaplanowanych w projekcie zadań, natomiast realizacja całego projektu jest kontynuowana;
 - projekt partnerski: „Wsparcie szkół Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego związane z ograniczaniem skutków pandemii COVID-19” – w ramach którego na rzecz Gminy Choroszcz dokonano m.in.: zakupu środków i urządzeń

dezynfekujących, środków ochrony indywidualnej oraz oprzyrządowania teleinformatycznego do nauczania zdalnego i hybrydowego. Wykonano także prace związane z remontami i adaptacją pomieszczeń, które dostosowano do ówczesnej sytuacji epidemicznej panującej zarówno w kraju, jak i na świecie. W ramach projektu, wsparciem objęto wszystkie szkoły podstawowe z terenu Gminy Choroszcz. Realizacja projektu została zakończona w 2022 roku;

Gmina Choroszcz realizuje także szereg projektów finansowanych spoza ZIT np.:

- projekt pn.: „Rozbudowa Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Choroszczy”;
- projekt pn.: „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z odejściami bocznymi oraz przepompownią ścieków w m. Jeroniki”;
- projekt pn.: „Budowa odcinka drogi od ul. Sportowej do ul. 3 Maja wraz z przebudową ul. Tulipanowej w Choroszczy”;
- projekt pn.: „Budowa ul. Szumiących Traw i ul. Jesiennych Liści we wsi Porosły gm. Choroszcz”;
- projekt pn.: „Przebudowa ul. Żółtkowskiej wraz z budową odcinka ul. Rybackiej w Choroszczy”.

Raporty z realizacji strategii są dostępne pod adresem: <http://bof.org.pl/pl/zit/strategia>

3. Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi 2014-2020

Strategia jest realizowana od 2015 roku. Dotyczy obszaru obejmującego głównie gminy wchodzące w skład Narwiańskiego Parku Narodowego. Jednostki te tworzą Lokalną Grupę Działania, tzw. LGD N.A.R.E.W.

Główne cele *Strategii* to promowanie obszaru LGD N.A.R.E.W., w tym produktów i usług, rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarze LGD N.A.R.E.W, wsparcie rozwoju turystyki, stymulowanie aktywności lokalnych społeczności czy wsparcie edukacji dzieci w małych szkołach działających na terenie LGD N.A.R.E.W.

W ramach strategii gmina Choroszcz realizuje:

- projekt pn.: „Adaptacja części obiektu zabytkowego przy ul. Sienkiewicza 29 w Choroszczy do działalności kulturalnej” – w ramach którego zostanie wykonany remont części pomieszczeń obecnego Miejsko-Gminnego Centrum Kultury i Sportu w Choroszczy, w celu nadania im nowych funkcji użytkowych (np. biblioteki). Projekt otrzymał dofinansowanie w wysokości 699 735,88 zł ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020,

Oś Priorytetowa VIII. Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej. Działanie 8.6 Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego.

4. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Choroszcz na lata 2021-2028

Program został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Choroszczy Nr XIX/206/2020 z dnia 22 grudnia 2020 roku. Na jego mocy, Gmina Choroszcz umożliwi nabycie przez najemców, na ich wniosek, lokali przeznaczonych do sprzedaży. Na mocy *Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Choroszcz na lata 2021-2028* Gmina Choroszcz w 2022 roku zbyła dotychczasowym najemcom dwa lokale mieszkalne.

5. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Choroszcz na lata 2017-2023

Program został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Choroszczy Nr XXXII/304/2017 z dnia 13 grudnia 2017 r., zmieniony uchwałą Nr XXXIV/324/2018 z dnia 5 marca 2018 r. Przewidziane Programem działania inwestycyjne zostały zrealizowane w latach wcześniejszych

6. Program w sprawie zasad udzielania dotacji celowej z Budżetu Gminy Choroszcz na dofinansowanie kosztów inwestycji związanych z wykorzystaniem Odnawialnych Źródeł Energii

Program został przyjęty uchwałą Nr XX/227/2021 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 26 lutego 2021 roku, zmienionej uchwałą Nr XXIX/318/2021 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 21 grudnia 2021 roku.

W 2022 roku, w ramach *Programu* w Gminie Choroszcz dofinansowano 30 podmiotów (osoby fizyczne). Łącznie do programu wpłynęły 42 wnioski, przy czym 3 wnioski nie spełniły kryteriów, 1 wnioskodawca zrezygnował ze wsparcia, a 8 wnioskodawców, z którymi podpisano umowy, nie złożyło wniosków wypłatę dotacji.

7. Plan ochrony przed szkodliwością azbestu i plan usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Choroszcz na lata 2007-2032

Plan został przyjęty uchwałą Nr XII/98/07 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 28 grudnia 2007 roku, natomiast zgodnie z uchwałą Nr XIII/139/2020 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 13 lutego 2020 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów usuwania odpadów, wyrobów zawierających azbest z nieruchomości położonych na terenie Gminy Choroszcz,

w 2022 roku dofinansowanie uzyskało ogółem 26 podmiotów z Gminy Choroszcz na łączną kwotę 34 025,30 zł (wkład gminy 17 012,55 zł). W wyniku realizacji *Programu*, z gospodarstw z terenu Gminy Choroszcz, usunięto 69,44 Mg azbestu.

8. Program dofinansowania kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków

Program został przyjęty uchwałą Nr XXIV/243/2017 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 31 marca 2017 roku. W roku 2022, w ramach *Programu*, Gmina Choroszcz udzieliła dofinansowania 3 podmiotom, wydatkując na ten cel 12 000,00 zł.

9. Program ochrony zasobów wodnych

W roku 2022, Gmina Choroszcz kontynuowała działania związane z *Programem ochrony zasobów wodnych*, zapoczątkowanym w 2020 roku. W ramach *Programu*, w 2022 roku dofinansowano 9 podmiotów (osoby fizyczne) na łączną kwotę 16 968,00 zł.

10. Program w sprawie zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Choroszcz na zadania służące ochronie powietrza

Program został przyjęty uchwałą Nr XX/228/2021 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 26 lutego 2021 roku. W roku 2022, w ramach *Programu*, w Gminie Choroszcz udzielono dotacji celowej 32 podmiotom, co przełożyło się na łączną kwotę wsparcia w wysokości 91 939,32 zł.

11. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Choroszcz na lata 2022-2025, z perspektywą do roku 2029

Program został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Choroszczy Nr XLI/408/2022 z dnia 21 grudnia 2022 roku. Jest to dokument, zgodnie z którym Gmina Choroszcz ma realizować politykę ochrony środowiska. W ramach *Programu*, oceniono stan środowiska naturalnego i przeanalizowano zagrożenia oraz problemy poszczególnych komponentów środowiska, określono cele, kierunki interwencji oraz zadania zmierzające do poprawy stanu środowiska oraz przedstawiono harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji zadań ujętych w opracowaniu.

Oceny stanu środowiska Gminy Choroszcz dokonano z uwzględnieniem dziesięciu obszarów interwencji, tj.: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenie hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu

odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami. W każdym z obszarów interwencji, uwzględniono zagadnienia horyzontalne, tj.: adaptację do zmian klimatu, monitoring środowiska, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne. Cele i kierunki interwencji ujęte w *Programie*, wyznaczono na podstawie zdefiniowanych zagrożeń i problemów w poszczególnych obszarach interwencji, w oparciu o analizę założeń dokumentów strategicznych i programowych. Cele i kierunki *Programu* mają charakter komplementarny, co oznacza, że realizacja zamierzeń w jednym z obszarów interwencji, przyczynia się do osiągnięcia celów w innych obszarach.

12. Program współpracy Gminy Choroszcz z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2022 rok

Program został przyjęty uchwałą Nr XXVIII/307/2021 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 26 listopada 2021 roku w sprawie przyjęcia *Programu Współpracy Gminy Choroszcz z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2022 rok*. Na mocy *Programu*, przyznano następujące wsparcie podmiotom pozarządowym funkcjonującym na terenie gminy Choroszcz:

- w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:
 - Oddziałowi Okręgowemu w Białymstoku Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów;
 - Stowarzyszeniu Forum Inicjatyw Gminnych;
 - Stowarzyszeniu Pamięć i Tożsamość Skąta;
 - Stowarzyszeniu „Chcę Życ!”

na łączną kwotę: 29 500,00 zł;

- w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym:
 - Miejsko-Gminnemu Klubowi Sportowemu „Narew Choroszcz”,
 - Stowarzyszeniu „Lambada Choroszcz”,
 - Stowarzyszeniu Ludowy Zespół Sportowy „Korona” Choroszcz

na łączną kwotę: 130 000,00 zł;

- w zakresie turystyki i krajoznawstwa:
 - Polskiemu Towarzystwu Turystyczno-Krajoznawczemu, Regionalnemu Oddziałowi w Białymstoku

w wysokości: 2 340,00 zł.

Szczegółowe sprawozdanie z realizacji *Programu współpracy Gminy Choroszcz z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za 2022 rok* zostanie przedstawione Radzie odrębnie.

13. *Program polityki zdrowotnej „GRYPOODPORNİ 65+”*

Program został przyjęty uchwałą Nr XXXVI/369/2022 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 9 czerwca 2022 roku w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej „GRYPOODPORNİ 65+”. Adresatami programu GRYPOODPORNİ 65+ były osoby po 65. roku życia, zamieszkujące gminę Choroszcz. Szczepienia, oferowane mieszkańcom bezpłatnie, były wykonywane w drugiej połowie 2022 roku i objęły 250 osób. Na realizację *Programu* w 2022 roku Gmina Choroszcz wydatkowała kwotę: 23 000,00 zł.

14. *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Choroszcz na lata 2018-2025*

Strategia została przyjęta uchwałą Nr XXXIV/337/2018 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 5 marca 2018 roku. Zgodnie z założeniami *Strategii*, wsparciem zostały objęte rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze, osoby starsze oraz niepełnosprawne – poprzez organizację usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania tychże osób. W tym celu podejmowano działania profilaktyczne, ukierunkowane na poprawę stanu zdrowia mieszkańców Gminy Choroszcz, a także czynności w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dzieci i młodzieży.

Sprawozdanie z realizacji *Strategii* w 2022 roku dostępne jest pod adresem: <https://bip.choroszcz.pl/jednostki-organizacyjne--szkoly-przedszkole--zos-osp--m-g-ops-/miejsko---gminny-osrodek-pomocy-spoecznej-w--choroszczy/sprawozdania/za-rok-2022.html>

15. *Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Choroszczy na lata 2022-2024*

Program został przyjęty uchwałą Nr XXIX/321/2021 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 21 grudnia 2021 roku.

Gmina Choroszcz tworzy i rozwija system opieki nad dzieckiem poprzez zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze wsparcie asystenta rodziny. W 2022 roku asystent rodziny systematycznie współpracował z 14 rodzinami z terenu Gminy Choroszcz.

Sprawozdanie z realizacji *Programu* w roku 2022 dostępne jest pod adresem: <https://bip.choroszcz.pl/jednostki-organizacyjne--szkoly-przedszkole--zos-osp--m-g-ops-/miejsko---gminny-osrodek-pomocy-spoecznej-w--choroszczy/sprawozdania/za-rok-2022.html>

[ops-/miejsko---gminny-osrodek-pomocy-spoecznej-w--choroszczy/sprawozdania/za-rok-2022.html](https://bip.choroszcz.pl/jednostki-organizacyjne--szkoly-przedszkole--zos-osp--m-g-ops-/miejsko---gminny-osrodek-pomocy-spoecznej-w--choroszczy/sprawozdania/za-rok-2022.html)

16. *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024*

Program został przyjęty uchwałą Nr XIX/212/2020 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 22 grudnia 2020 roku. W ramach *Programu* na terenie Gminy Choroszcz działa grupa specjalistów wywodzących się z różnorodnych instytucji, łączących wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z działalności tychże instytucji, podejmujące współpracę i skoordynowane działania, mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym, oraz przeciwdziałanie przemocy. W celu identyfikacji zjawisk przemocy oraz udzielenia stosownego oparcia, na terenie Gminy Choroszcz powołano 46 grup roboczych, które w 2022 roku odbyły 102 spotkania; odbyły się także 4 posiedzenia członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Sprawozdanie z realizacji *Programu* w roku 2022 dostępne jest pod adresem: <https://bip.choroszcz.pl/jednostki-organizacyjne--szkoly-przedszkole--zos-osp--m-g-ops-/miejsko---gminny-osrodek-pomocy-spoecznej-w--choroszczy/sprawozdania/za-rok-2022.html>

17. *Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Choroszcz na rok 2022*

Program został przyjęty uchwałą Nr XXXII/347/2022 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 25 marca 2022 roku. Celem *Programu* jest zapobieganie powstawaniu zachowań patologicznych, związanych z uzależnieniami – poprzez działania skierowane do dzieci, młodzieży i dorosłych, mające na celu wzmożoną edukację, kreowanie świadomości społecznej oraz promowanie pozytywnego postrzegania postaw trzeźwościowych i prozdrowotnych. Środki na ten cel pochodzą z koncesji alkoholowych pobieranych przez Gminę Choroszcz, i mogą być przeznaczane na realizację zadań określonych w Programie.

W roku 2022 na terenie Gminy Choroszcz na działania profilaktyczne wydatkowano kwotę 114 132,81 zł – pochodzącą z budżetu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, oraz kwotę 270 510,71 zł – pochodzącą z budżetu Gminy Choroszcz.

Szczegółowe sprawozdanie z realizacji *Programu* w roku 2022 dostępne jest pod adresem: <https://bip.choroszcz.pl/jednostki-organizacyjne--szkoly-przedszkole--zos-osp--m-g-ops-/miejsko---gminny-osrodek-pomocy-spoecznej-w--choroszczy/sprawozdania/za-rok-2022.html>

18. Gminny Program Osłony „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022

Program został przyjęty uchwałą Nr XXXII/346/2022 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 25 marca 2022 roku. Celem Programu jest zapewnienie wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej, w ich miejscu zamieszkania – przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb, zapewnienie wsparcia, ułatwienie dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej, zapewnienie wsparcia psychologicznego, zapewnienie pomocy w czynnościach dnia codziennego.

W roku 2022 w wsparciem objęto 41 osób starszych z terenu gminy Choroszcz.

19. Program „Dostępny Samorząd – granty”

Program „Dostępny samorząd – granty” realizowany jest przez PFRON w ramach Działania 2.18 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ramach programu, od 2022 roku Gmina Choroszcz realizuje zadanie pn.: „Zwiększenie dostępności w Gminie Choroszcz”. Celem przedsięwzięcia jest wprowadzenie w budynku Urzędu Miejskiego w Choroszczy udogodnień ułatwiających osobom ze szczególnymi potrzebami, dostępną realizację spraw, poprzez m.in.: adaptację sanitariatu na parterze budynku, dostosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, wprowadzenie pętli indukcyjnych dla osób niedosłyszących, dokonanie oznaczeń wewnątrz budynku ułatwiających poruszanie się (np. strzałki, piktogramy, tabliczki kierunkowe, tabliczki na drzwi), montaż tablicy tyflograficznej, dzwonka przyzywowego przed wejściem do budynku. Realizacja przedsięwzięcia przewidziana została na lata 2022-2023. W 2022 roku, na powyższy cel wydatkowano kwotę 78 106,00 zł, w tym ze środków własnych Gminy Choroszcz przeznaczono 27 400,00 zł.

III. Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Choroszczy

W roku 2022 Rada Miejska w Choroszczy podjęła 96 uchwał. W ramach nadzoru, w trybie art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, Wojewoda Podlaski wydał 2 rozstrzygnięcia nadzorcze: stwierdził nieważność 1 uchwały w całości oraz nieważność w części 1 uchwały w odniesieniu do poszczególnych zapisów.

Wszystkie, pozostające w obiegu prawnym, uchwały Rady Miejskiej w Choroszczy, zostały zrealizowane bądź są w trakcie realizacji.

IV. Dotacje udzielone z budżetu Gminy Choroszcz w 2022 roku

W 2022 roku Gmina Choroszcz udzieliła wsparcia finansowego w wysokości 5 253 373,93 zł szeregowi podmiotów, zarówno fizycznym – mieszkańcom Gminy Choroszcz, jak również osobom prawnym, w tym zwłaszcza Powiatowi Białostockiemu – w wysokości 3 446 962,89 zł, co stanowi ponad 52% ogólnej kwoty. Szczegółowy zakres oraz wysokość udzielonej pomocy finansowej przedstawia tabela poniżej:

Zestawienie dotacji udzielonych z budżetu Gminy Choroszcz w 2022 roku			
Nazwa jednostki otrzymującej dotację	Zakres	Wykonanie [zł]	Część opisowa
Osoby fizyczne/mieszkańcy Gminy Choroszcz	Dotacja na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków	12 000,00	Dofinansowano 3 podmioty (osoby fizyczne) w zakresie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków
	Dotacja do montażu zbiorników na wodę deszczową	16 968,00	Dofinansowano 9 podmiotów w zakresie budowy systemu zbierania wód opadowych o poj. nie mniejszej niż 2 m ³ i ich zagospodarowania
	Dotacja na usuwanie wyrobów zawierających azbest	17 012,55	Dofinansowano 26 podmiotów w zakresie odbioru i utylizacji odpadów zawierających azbest
	Dotacja na dofinansowanie kosztów inwestycji związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	147 500,00	Dofinansowano 30 podmiotów
	Projekt pn. „Poprawa jakości powietrza w Gminie Choroszcz poprzez montaż instalacji OZE produkujących energię elektryczną” (dof. w ramach RPOWP na lata 2014-2020) – granty dla mieszkańców	97 7292,52	Dofinansowanie w formie refundacji z RPO WP na lata 2014-2020, Działanie 5.1. Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii. Podpisano 63 umowy na zakup i montaż instalacji fotowoltaicznych

RAPORT o stanie Gminy Choroszcz za 2022 rok

	Dotacja do wymiany pieców/kotłów węglowych niespełniających norm i zastąpienie ich ogrzewaniem ekologicznym	91 939,32	Dotacja została udzielona 32 podmiotom
Ochotnicza Straż Pożarna w Choroszczy	Dotacja na zakup samochodu	503 914,00	Dofinansowanie zakupu samochodu specjalnego pożarniczego VOLVO FL 44R 4X4 GBA 4,1/16 +4/25
Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku	Dotacja do zakupu wyposażenia	9 784,65	Zakup sprzętu informatycznego na potrzeby KMP Białystok na użytek KP w łapach
Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku	Dotacja do zakupu samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Komendy Wojewódzkiej PSP w Białymstoku	30 000,00	Dofinansowanie wydatków na zakup sprzętu i wyposażenia
Powiat Białostocki	Zadanie pn.: „Aktualizacja dokumentacji projektowej na: Przebudowę z rozbudową drogi powiatowej Nr 1552B przejście przez m. Pańki (Gm. Choroszcz)”	3 505,50	Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem. Rozliczenie dotacji przez Jednostkę dotowaną złożone zostało w dniu 30.01.2023 r.
	Zadanie pn.: „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1536B – przejście przez miejscowość Kruszewo”	458 345,55	Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem. Rozliczenie dotacji przez Jednostkę dotowaną złożone zostało w dniu 30.01.2023 r.
	Zadanie pn.: „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1535B Białystok-Kruszewo na odcinku od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1538B do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1537B i drogą gminną nr 106267B (Gmina Choroszcz)”	2 128 451,36	Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem w wysokości 2 113 827,81 zł; niewykorzystaną kwotę dotacji dotowany zwrócił w dniu 30.01.2023 r. Rozliczenie dotacji przez Jednostkę dotowaną złożone zostało w dniu 30.01.2023 r.
	Zadanie pn.: „Budowa drogi powiatowej nr 1551B; droga krajowa nr 8 Porosły-Krupniki”	793 468,46	Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem. Rozliczenie dotacji przez Jednostkę dotowaną złożone zostało w dniu 30.01.2023 r.

RAPORT o stanie Gminy Choroszcz za 2022 rok

Zadanie pn.: „Budowa chodnika wzdłuż drogi powiatowej nr 1535B na odcinku od skrzyżowania dróg nr 1551B, 1535B i nr 106266B do sklepu spożywczego Chorten na działce nr geod. 330 w Krupnikach (Gmina Choroszcz)”	22 294,52	Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem. Rozliczenie dotacji przez Jednostkę dotowaną złożone zostało w dniu 30.01.2023 r.
Zadanie pn.: „Opracowanie dokumentacji projektowej na: Przebudowę z rozbudową drogi powiatowej nr 1548B Barszczewo-Ogrodniki (Gmina Choroszcz)”	12 300,00	Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem. Rozliczenie dotacji przez Jednostkę dotowaną złożone zostało w dniu 30.01.2023 r.
Zadanie pn.: „Poprawa bezpieczeństwa ruchu poprzez budowę wyniesionego skrzyżowania ul. Mickiewicza (droga powiatowa nr 2228B) z ul. Karpińskiego w Choroszczy”	28 597,50	Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem. Rozliczenie dotacji przez Jednostkę dotowaną złożone zostało w dniu 30.01.2023 r.
Razem	5 253 373,93	
w tym: pomoc finansowa Powiatowi Białostockiemu	3 446 962,89	

V. Utrzymanie systemu oświaty w Gminie Choroszcz w 2022 roku

W roku 2022 w skład systemu oświaty w Gminie Choroszcz wchodziły następujące placówki: Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Choroszczy, Szkoła Podstawowa w Żłotorii, Przedszkole Samorządowe w Barszczewie i Przedszkole Samorządowe im. Jana Pawła II w Choroszczy. Jednocześnie na terenie gminy funkcjonował Żłobek Samorządowy nr 1 w Choroszczy, a także niepubliczna placówka: Niepubliczne Przedszkole i Żłobek Czerwone Serduszko. Obsługę finansowo-kadrową placówek publicznych prowadzi Centrum Usług Wspólnych w Choroszczy. Oprócz wydatków na funkcjonowanie w/w placówek, system finansowania oświaty na terenie gminy obejmuje również refundację na dzieci uczęszczające do przedszkoli w gminach sąsiednich. Łącznie wydatki Gminy Choroszcz na oświatę w 2022 roku osiągnęły poziom 23 140 963,02 zł.

Wydatki te z roku na rok są coraz wyższe, a szczegółowy ich wykaz w latach 2017-2022 przedstawia poniższa tabela:

Rok	Wydatki na oświatę w Gminie Choroszcz [zł]	Dotacje celowe/subwencje oświatowe [zł]	Środki własne Gminy Choroszcz [zł]	Udział środków własnych Gminy Choroszcz [%]
2022	23 140 963,02	10 465 325,70	12 675 637,32	54,77
2021	18 749 401,35	8 099 299,72	10 650 101,63	56,81
2020	17 598 104,95	7 871 739,38	9 726 365,57	55,27
2019	16 742 043,02	8 282 633,71	8 459 409,31	50,53
2018	15 104 978,67	6 388 828,27	8 716 150,40	57,70
2017	13 513 290,18	6 236 231,12	7 277 059,06	53,85

Jak wynika z powyższego, Gmina Choroszcz z własnego budżetu zobligowana jest przeznaczać coraz więcej środków finansowych na dofinansowanie zadań oświatowych. W roku 2022 kwota dofinansowania wyniosła 12 675 637,32 zł, co stanowiło ponad 54% wydatków związanych z oświatą. Łączne wydatki finansowe na oświatę w Gminie Choroszcz w 2022 roku stanowiły ponad 26% całego budżetu Gminy.

VI. Realizacja Budżetu Obywatelskiego Miasta Choroszcz

W 2022 roku, podstawę prawną konsultacji społecznych nad projektami do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego Miasta Choroszcz, stanowił Uchwała Nr XXIII/226/2021 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 30 czerwca 2021 roku w sprawie przeprowadzenia na terenie miasta Choroszcz konsultacji społecznych w sprawie Budżetu Obywatelskiego na 2022 rok.

Do Budżetu Obywatelskiego na 2022 rok zgłoszono 4 projekty. Wszystkie otrzymały pozytywną ocenę formalno-merytoryczną i zostały zakwalifikowane do konsultacji. W głosowaniu, które zostało przeprowadzone od 10 do 24 września 2021 roku, wzięło udział 1 531 mieszkańców miasta Choroszcz. Kwota wydatków wyasygnowana z budżetu Gminy Choroszcz do realizacji na ten cel wynosiła 150 00,00 zł, przy założeniu, że wartość jednego projektu inwestycyjnego nie mogła być niższa niż 15 000,00 zł i wyższa niż 75 000,00 zł.

W wyniku głosowania, w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Choroszcz na 2022 rok, do realizacji wybrano następujące projekty:

1. Szatnie sportowe Narew Choroszcz
2. Tlen dla Kominowego Bajora

W ramach projektu pn.: „*Szatnie sportowe Narew Choroszcz*”, zaplanowano ustawienie kontenerowych szatni sportowych na potrzeby zawodników klubu MGKS NAREW CHOROSZCZ. W ramach projektu zakupiono kontener stalowy socjalno-sanitarny ogrzewany elektrycznie, wyposażono część sanitarną w niezbędną infrastrukturę, zainstalowano podgrzewacz pojemnościowy ciepłej wody użytkowej z przeznaczeniem na szatnie sportowe oraz wykonano instalację elektryczną do zasilenia kontenera. Wydatkowano na ten cel kwotę 73 338,75 zł. Lokalizacja projektu – Stadion Miejski w Choroszczy.

Z kolei w ramach projektu pn.: „*Tlen dla Kominowego Bajora*”, zaplanowano zamontowanie systemów dotleniających wodę, wpływających na poprawę jakości ekosystemu zbiornika wodnego „Kominowe Bajoro” w Choroszczy.

W trakcie realizacji wyżej wymienionych projektów nie wystąpiły problemy mające wpływ na ich wykonanie w ramach założonego budżetu i limitu czasowego.

W tym miejscu warto również wspomnieć, że w 2022 roku Rada Miejska w Choroszczy 9 czerwca 2022 r. przyjęła uchwałę Nr XXXVI/366/2022 w sprawie przeprowadzenia na terenie miasta Choroszcz konsultacji społecznych w sprawie Budżetu Obywatelskiego na rok 2023 – zwiększono limit kwoty budżetu do 200 000 zł.

VII. Wydatki sołeckie

W 2021 roku Rada Miejska w Choroszczy podjęła uchwałę w sprawie niewyodrębnienia środków w ramach funduszu sołeckiego na 2022 rok. Jednakże środki na potrzeby sołectw zostały zabezpieczone w budżecie Gminy Choroszcz na 2022 rok.

W ramach wydatków sołeckich, w poszczególnych sołectwach zrealizowano następujące inicjatywy: doposażenia placów zabaw, boisk oraz terenów rekreacyjnych, przeprowadzono prace remontowo-modernizacyjne w świetlicach wiejskich, a także dokupiono wyposażenie tych obiektów. Opłacono bieżące koszty związane z funkcjonowaniem świetlic wiejskich oraz terenów rekreacyjno-sportowych.

Wydatki sołeckie w 2022 roku wyniosły 651 118,33 zł, w tym: wydatki bieżące związane z bieżącym utrzymaniem infrastruktury w poszczególnych sołectwach 295 528,52 zł, natomiast wydatki inwestycyjne ukształtowały się na poziomie 355 589,81 zł. Pierwotnie, w ramach wydatków sołeckich, w budżecie przewidziano kwotę 607 000,00 zł – ostatecznie więc Gmina Choroszcz na rozwój sołectw przeznaczyła blisko 50 000,00 zł więcej niż planowano.

VIII. Gospodarka odpadami

Od dnia 1 lipca 2021 roku, zgodnie z Uchwałą NR XXII/251/2021 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 31 maja 2021 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki opłaty oraz ustalenia stawki opłaty podwyższonej jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w Gminie Choroszcz wprowadzono metodę naliczenia opłaty uzależnioną od **zadeklarowanej liczby osób zamieszkałych**.

Na koniec 2022 roku w systemie było zarejestrowanych 4 577 gospodarstw domowych, w których, zgodnie ze złożonymi deklaracjami, wykazanych było 15 157 mieszkańców. 1 180 gospodarstw zadeklarowało kompostowanie odpadów. Ponadto w ciągu całego 2022 roku do gminnego systemu odbioru odpadów przystąpiło 256 podmiotów gospodarczych.

W 2022 roku koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zamknęły się kwotą 5385581,22 zł. Przychód wynikający ze złożonych deklaracji za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2022 roku wyniósł 5 677 728,63 zł. Nadwyżka w wysokości 292 147,41 zł została uwzględniona

w budżecie na 2023 rok, na finansowanie kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Łączna masa odpadów wytwarzanych przez mieszkańców Gminy Choroszcz w 2022 roku wyniosła 5 709,26 Mg. Na ową ilość składają się:

Kod odpadu	Opis kodu	Liczba ton
20 01 01	PAPIER i TEKTURA	179,31
20 01 02	SZKŁO	349,04
20 01 35	ZUŻYTE URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE	2,46
20 01 36	ZUŻYTE URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE	1,26
20 01 99 EX	INNE NIEWYMIENIONE (selektywne)	618,24
20 01 99 P	INNE NIEWYMIENIONE (popiół)	258,58
20 02 01	ODPADY ULEGAJĄCE BIODEGRADACJI	754,24
20 03 01	NIESEGREGOWANE (zmieszane)	3078,50
20 03 07	ODPADY WIELKOGABARYTOWE	366,86
16 01 03	zużyte opony	7,38
17 01 07	zmieszane odpady z betonu	32,72
17 09 04	zmieszane odpady z budowy inne niż 17 09 01	52,60
17 01 01	odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek	0,00
20 01 39	tworzywa sztuczne	7,07
17 01 02	gruz ceglany	1,00
ŁĄCZNIE [Mg]		5709,26

Na podstawie zgromadzonych danych można stwierdzić, iż z roku na rok w Gminie Choroszcz obserwuje się niewielki spadek ilości przekazywanych do odbioru odpadów komunalnych, w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Dodatkowo, od 2021 roku odnotowuje się wzrost liczby przydomowych kompostowników, w których mieszkańcy, we własnym zakresie, utylizują odpady biodegradowalne. Spadek ilości odpadów, połączony ze wzrostem liczby przydomowych kompostowników może mieć charakter krótkotrwały, spowodowany znaczną liczbą budowanych, a co za tym idzie – przekazywanych do eksploatacji mieszkań w zabudowie wielorodzinnej oraz szeregowej. Dlatego, jednym z pilniejszych zadań Gminy Choroszcz w analizowanym obszarze, jest dalsze podejmowanie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie minimalizowania ilości generowanych odpadów oraz w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi przez mieszkańców, w szczególności w odniesieniu do hierarchii sposobów postępowania z odpadami oraz ich selektywnego zbierania. W ten sposób istnieje szansa, że sukcesywnie będzie następować stały wzrost efektywności gospodarki odpadami w Gminie Choroszcz.

IX. Ochotnicze Straże Pożarne

Na terenie Gminy Choroszcz w 2022 roku funkcjonowało 10 jednostek ochotniczej straży pożarnej, z czego 3 włączone były do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (OSP z Choroszczy, Klepacz i Złotorii).

Liczbę członków mogących brać bezpośredni udział w działaniach ratowniczych w poszczególnych jednostkach OSP z terenu gminy Choroszcz oraz liczbę wyjazdów do zdarzeń w roku 2022 przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Nazwa OSP	Liczba członków OSP	Liczba zdarzeń
1.	Choroszcz KSRG	29	89
2.	Klepacze KSRG	19	41
3.	Złotoria KSRG	19	15
4.	Pańki	18	9
5.	Barszczewo	14	19
6.	Izbiszczce	12	8
7.	Żółtki	10	10
8.	Rogowo	6	7
9.	Kruszewo	9	9
10.	Rogówek	6	7
Razem		142	214

W roku 2022 na funkcjonowanie ochotniczych straży pożarnych na terenie Gminy Choroszcz przeznaczono ogółem 799 171,18 zł, w tym 70 000 zł – pochodziło z dotacji zewnętrznych, zaś 729 171,18 zł – wydatkowano ze środków własnych (budżetu) Gminy Choroszcz. Szczegółowe koszty funkcjonowania poszczególnych jednostek OSP na terenie Gminy Choroszcz w 2022 roku przedstawia tabela poniżej:

L.p.	Nazwa OSP	Roczny koszt	Statystyczny koszt
1.	Choroszcz KSRG	189 152,50ł	2 125
2.	Klepacze KSRG	79 060,53	1 928
3.	Złotoria KSRG	79 033,72	5 269
4.	Pańki	166 975,04	18 553
5.	Barszczewo	20 616,08	1 085
6.	Izbiszczce	160 232,33	20 029
7.	Żółtki	26 136,99	2 614
8.	Rogowo	49 187,03	7 027
9.	Kruszewo	10 123,18	1 125
10.	Rogówek	18 653,78	2 665
Ogółem: 799 171,18		Średni ogólny koszt wyjazdu jednostki OSP z terenu Gminy Choroszcz: 3 734,44	

Zakończenie

Wedle zapisów ustawy, dokument pn. *Raport o stanie gminy* powinien zawierać w szczególności realizację polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady Miejskiej, jak również budżetu obywatelskiego. W niniejszym *Raporcie o stanie Gminy Choroszcz za 2022 rok*, oprócz zagadnień obligatoryjnych, przedstawiono także dodatkowo najważniejsze informacje demograficzne, informacje dotyczące gospodarki odpadami, udzielone wsparcie finansowe przez Gminę Choroszcz zarówno mieszkańcom, jak i Powiatowi Białostockiemu, wydatki Gminy Choroszcz ponoszone na oświatę oraz informacje dotyczące Ochotniczych Straży Pożarnych działających na terenie gminy Choroszcz.

W tym miejscu należy nadmienić, że szczegółowe informacje finansowe, w tym, między innymi dotyczące wpływów i wydatków budżetowych oraz informacje o stanie mienia komunalnego zawarto w *Sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Choroszcz za 2022 rok*, które zostało przedstawione Radzie Miejskiej w Choroszczy w dniu 20 marca 2022 roku i zostanie omówione podczas sesji absolutoryjnej.